

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát – oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Trnávka okres Nový Jičín

Trnávka 89, 742 58 Příbor

Identifikátor školy: 600138631

Termín konání orientační inspekce: 5. - 6. květen 2003

Čj.	144 283/03-5177
Signatura	on4bw153

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Trnávka je málotřídní školou. Poskytuje vzdělání v rámci 1. – 3. ročníku. Školu navštěvuje celkem 39 žáků, kteří jsou zařazeni do tří tříd. Počet v jednotlivých třídách se pohybuje od 8 do 17 dětí.

Zřizovatelem je Obec Trnávka, 742 58 Trnávka č. p. 1, právní forma příspěvková organizace. Realizován je vzdělávací program Základní škola.

Na základě rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení sdružuje základní školu s kapacitou 100 žáků a školní jídelnu – výdejnu s kapacitou 60 jídel. Strava se dováží ze Základní školy Petřvald.

Spádovou oblastí jsou obce Trnávka a Kateřinice.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy ve škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech matematika, český jazyk a prvouka

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pedagogický kolektiv tvoří čtyři učitelky. Dvě absolvovaly studium všeobecně vzdělávacích předmětů pro druhý stupeň ZŠ a jedna střední pedagogickou školu se zaměřením na mateřskou školu (vyučuje jen šest hodin s převahou výchov). Pouze jedna učitelka splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro daný typ školy. Jedná se ale o učitelky s dostatečnou praxí. Je ustanovena funkce výchovné poradkyně, na kterou ředitelka přenesla část kompetencí vztahujících se k řešení výchovných problémů a jednání s rodiči. Tvorbou a realizací minimálního programu prevence sociálně patologických jevů je pověřena další vyučující. Ve škole pracují dva správní zaměstnanci. Jedná se o školnici vykonávající v topné sezóně i práci topiče a výdejčí stravy na zkrácený pracovní úvazek.

Poradní orgány ve formě metodického sdružení nejsou ustanoveny. Vzhledem k velikosti školy a pedagogického kolektivu jsou učitelky v každodenním kontaktu a mohou si tak předávat poznatky a zkušenosti bezprostředně. Pravidelné pedagogické rady a provozní porady pak shrnují činnost jednotlivých vyučujících, výchovné a vzdělávací problémy a další události za dané období. Zápisy z těchto porad dobře dokumentují tuto problematiku včetně řešení a následných opatření. Vyučující úzce spolupracují na tvorbě tematických plánů a individuálních vzdělávacích plánů pro žáky s vývojovými poruchami učení.

Ředitelka zpracovala plán práce školy, který postihuje všechny oblasti nutné k zajištění provozu školy a realizace výchovy a vzdělávání a vychází z dokumentu Koncepční záměry Základní školy Trnávka pro období 2002 – 2006. Je rozpracován pro jednotlivé měsíce a má

pracovní charakter. Umožňuje reagovat na změněné podmínky a aktualizovat podle potřeby. Součástí je plán kontrolní a hospitační činnosti, rovněž rozpracovaný do jednotlivých měsíců a tematických celků. Veškeré oblasti kontroly si ponechává ve své kompetenci ředitelka. Vede přehledné zápisy, projednává výsledky se zaměstnanci osobně a na pravidelných poradách. Provádí průběžné vyhodnocení, zjištěné skutečnosti jsou podkladem pro další plánování. Hospitační činnost zahrnuje pravidelnou kontrolu dokumentace vedené třídními učiteli, návštěvy v hodinách s následným rozbohem, suplování za nepřítomné pedagogy a kontrolu žákovských prací. Pro žáky s vývojovými poruchami učení zpracovávají vyučující individuální studijní plány. Rodiče jsou s nimi seznámeni a v rámci svých možností se školou spolupracují.

Jelikož v kolektivu převažují učitelky nesplňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, je další vzdělávání soustředěno právě na dvě z nich. V souvislosti s přechodem školy do právní subjektivity od 1. ledna 2003 se ředitelka orientuje hlavně na školní management, z části pak na školení věnovaná novým a netradičním metodám a formám práce s dětmi. Druhá vyučující se zaměřuje hlavně na školení věnovaná ekologickým aktivitám a prevenci sociálně patologických jevů. Zbývající dvě učitelky se ve školním roce 2002/2003 nezúčastnily žádné z akcí dalšího vzdělávání a ani nejsou zahrnuty do celoročního plánu. Vzhledem ke skutečnosti, že dojde v nejbližší době k obměnám v pedagogickém sboru, je další vzdělávání v souladu s potřebami a cíli školy. Limitujícím činitelem pro účast vyučujících na akcích dalšího vzdělávání je i dopravní dostupnost.

Ve škole panuje atmosféra vzájemné spolupráce a důvěry. Vyučující spolu vzájemně velmi úzce spolupracují, stejně jako se správními zaměstnanci.

Kriteria hodnocení práce zaměstnanců sestavená ředitelkou jsou jasná a jednoznačná a mají motivační charakter. Všechny pracovnice s nimi byly prokazatelně seznámeny. Dvakrát ročně probíhá vyhodnocení s jednotlivými zaměstnanci a v odůvodněném případě dochází ke změně nadtarifní složky platu.

V rámci vnitřního informačního systému jsou ve škole na chodbách a ve třídách rozmístněny nástěnky se základními informacemi pro žáky, učitele a rodiče. Vzhledem k věku žáků je však většina informací předávána ústně, pro rodiče pak v písemné podobě v deníčcích žáků nebo prostřednictvím předem připravených letáčků. Široká veřejnost je informována aktuálními příspěvky do obecního Trnávského občasníku a do vývěsek rozmístněných v obci. Každoročně škola pořádá den otevřených dveří, výstavy dětských prací, besídky a pracovní dílny pro rodiče s dětmi. Pomoc při organizaci soutěží a s tím související finanční pomoc poskytuje občanské sdružení Klub rodičů. Velmi dobrá je spolupráce se zřizovatelem.

Organizační struktura školy je jednoduchá, jasná a odpovídá organizačnímu řádu. Ředitelka si ponechává zásadní kompetence, ale dává zaměstnancům poměrně široký prostor pro vlastní aktivitu a iniciativu. Školní řád je zpracován v souladu s Úmluvou o právech dítěte, povinnosti a práva žáků jsou jasně stanovená a jsou v rovnováze. Řád odborné učebny výpočetní techniky je zpracován tak, aby zajišťoval bezproblémový provoz a bezpečnost žáků.

Na škole fungují tři volitelné předměty, a to pohybové hry, ekologická výchova a náboženství a pět zájmových kroužků (dramatické výchovy, počítačový, výtvarný, anglického jazyka a dovedností), do kterých je zapojeno 86 % žáků. Se spádovou školou je spolupráce realizována hlavně v oblasti sjednocení požadavků na znalosti žáků při přechodu do 4. ročníku. Intenzivní jsou kontakty s obdobnými málotřídními školami v okolí, hlavně v oblastech sportovních soutěží a částečně v oblasti metodické.

Personální podmínky jsou hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola sídlí ve starší, ale dobře udržované budově. Stojí téměř o samotě mezi vesnicemi Trnávka a Kateřince s dobrou dostupností pro děti z obou obcí. Okolní prostředí dává výborné podmínky pro výuku zaměřenou na poznávání přírody a pohyb na zdravém vzduchu. Školní pozemek je využíván pro výuku v přírodě, zvláště pro pracovní vyučování a prvouku. Existují plány na doplnění venkovního vybavení tak, aby zde mohli žáci trávit ještě více času. Vnitřní prostory jsou estetické, k výzdobě jsou použity žákovské práce a řada informačních materiálů. Výuka probíhá ve třech kmenových třídách, které jsou dostatečně prostorné a vyhovují požadavkům psychohygieny. Malá počítačová učebna se čtyřmi počítači, tiskárnou a napojením na internet byla vybavena v rámci akce Internet do škol. V přízemí je zřízena výdejna stravy velikostí odpovídající počtu žáků a zajišťující i pitný režim. Odpočinkové a pracovní prostory pro zaměstnance jsou dostačující. Škola nemá vlastní tělocvičnu a nemá ani možnost využívat jiné vhodné zařízení. Výuka tělesné výchovy tak probíhá ve třídách, kde je k dispozici jen nejnutnější tělovýchovné vybavení a v případě vhodných povětrnostních podmínek v okolí školy. Malé asfaltové hřiště a okolní travnaté plochy nedávají možnost realizace plnohodnotné tělesné výchovy v průběhu celého školního roku. Škola má malou knihovnu, která je podle finančních možností průběžně doplňována. Je plánována rekonstrukce šaten a sociálních zařízení.

Škola má pro výuku vhodné učebnice a pracovní sešity. Učebních pomůcek pro žáky i učitele je dostatek a jsou postupně obnovovány a doplňovány nákupem i vlastní výrobou. Informační technikou byla škola vybavena v 1. pololetí školního roku 2002/2003. Vzhledem k počtu žáků je toto vybavení dostatečné. Od tematické inspekce v prosinci 2002 se zlepšilo její využití a programové vybavení. Částečně také využívají učebnu vyučující k získávání informací a komunikaci. Didaktická technika je na škole k dispozici, ale ne v odpovídajícím množství. Ve třídách jsou radiomagnetofony, ale chybí kvalitní projekční přístroje a CD přehrávače. Učebny (kromě počítačové) jsou vybaveny z větší části starším nábytkem odpovídajícím svými rozměry věku žáků.

Využívání materiálních zdrojů je efektivní. Rozhodnutí ředitelky školy jsou řádně doložena a mají potřebné náležitosti. Přijímaná opatření jsou následně kontrolována, zpětná vazba vzhledem k plánování však není zřetelná.

Materiálně-technické podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré s negativy v oblasti podmínek vzdělávání a výchovy v tělesné výchově a vybavenosti školy moderní didaktickou technikou.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE SKUPINĚ PŘEDMĚTŮ

Realizace vzdělávacích programů

Ve všech ročnících je realizován vzdělávací program Základní škola. Týdenní hodinové dotace všech sledovaných předmětů jsou stanoveny v souladu s učebním plánem a tematické plány zpracovány v souladu s obsahem učebních osnov.

Realizovaný vzdělávací program je v souladu se zařazením do sítě škol.

Učební plány pro školní rok 2002/2003 jsou v souladu s učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu. Výuka probíhá podle platných učebních osnov. V rozvrhu jsou

uvedeny všechny předměty se správnou hodinovou dotací a jsou v něm zařazeny i nepovinné předměty náboženství, pohybové hry a ekologická výchova.

Výuka probíhá v souladu s učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu.

Povinná dokumentace vztahující se ke vzdělávání a výchově je vedena průkazně na předepsaných nosičích a zachycuje průběh a výsledky vzdělávání a výchovy. Ředitelka kontroluje a schvaluje tematické plány a provádí jejich konfrontaci s učebními osnovami. Plnění učebních osnov ověřuje prostřednictvím zápisů v třídních knihách, hospitací a kontrolních testů ve stěžejních předmětech.

Způsob kontroly naplňování učebních osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech matematika, český jazyk a prvouka

V průběhu inspekce bylo uskutečněno celkem sedm hospitací u všech vyučujících na škole. Byly zaměřeny hlavně na matematiku a český jazyk. Ač podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňuje jen jedna učitelka, neměla tato skutečnost výraznější vliv na kvalitu výuky. Jedná se totiž o učitelky s dostatečnou praxí a ochotou k dalšímu vzdělávání a výměně zkušeností.

V úvodu hodin byli žáci vždy vhodně motivováni krátkým rozhovorem, odkazem na jejich vlastní zkušenosti nebo byly využity krátké soutěže, písničky a básničky. V dalším průběhu byli žáci hodnoceni formou pochvaly či poukazem na chyby. Slovní hodnocení však mělo vždy pozitivní charakter. Důraz byl kladen nejen na výsledek, ale i na snahu a aktivitu. Klasifikace byla využívána jen sporadicky. Vyučující dětem oznamovaly téma hodiny a vhodnou formou jim přibližovaly i její cíl. Byly zaznamenány prvky vzájemného hodnocení a sebehodnocení, a to již u těch nejmladších žáků. Užité motivační metody vedly k tomu, že pozornost a aktivita v průběhu vyučovacích jednotek byly až na malé výjimky na velmi dobré úrovni.

Témata byla probírána v souladu s plněním učebních osnov a v návaznosti na osobní zkušenosti žáků. Vyučující do výuky zařazovaly prvky spojující učivo s praxí. Atmosféra a klima ve třídách se vyznačovaly velmi úzkými vztahy důvěry a spolupráce.

Tematické plány zpracované jednotlivými vyučujícími rozdělují učivo do měsíců, případně týdnů a jejich obsah je v souladu s učebními osnovami. Způsobem zpracování dávají možnost variability podle složení a schopností dané třídy.

Vyučovací metody byly odpovídající stanoveným výchovně-vzdělávacím cílům.

Výuka probíhala v esteticky a účelně zařízených učebnách s dostatečným osvětlením. K výzdobě byly využity nejen žakovské práce, ale i názorné pomůcky přímo se vztahující k výuce. V případě potřeby většina vyučujících zařazovala ve vhodný okamžik krátké relaxační chvílky vyplněné drobnou hrou, písničkou či besedou. Vzhledem k věku žáků nebyly před psaní zařazovány v dostatečné intenzitě cviky zaměřené na drobnou motoriku, a to ani ve třídě, kde byl vyšší počet žáků s nedokonalým držením tužky a pera a také těla při psaní.

Didaktická technika byla ve všech třídách zastoupena v podobě radiomagnetofonu či televizoru, ale jejich využití nebylo zaznamenáno. Vyučující využívaly pestrou řadu názorných pomůcek podporujících pochopení a osvojení si učiva. V prvouce žáci pracovali s přírodninami (poznávání rostlin). Je zřejmé, že jsou děti zvyklé na samostatnou činnost s pracovními listy, protože jim stačila jen velmi krátká instruktáž ze strany učitele.

Ve většině hodin vyučující účelně zařazovaly frontální, skupinové i individuální formy výuky a stavěly se tak do role spíše organizátora výuky a zdroje informací. Dávaly žákům dostatek prostoru k vyjádření vlastního názoru a dotazů. Prokazovaly dobrou znalost problematiky žáků s vývojovými poruchami učení a individuálně se jim věnovaly. Ve všech třídách se projevovala jednotnost v pravidlech vzájemné komunikace a chování. Nebyly zaznamenány žádné projevy negativního chování žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledované skupině předmětů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech zjišťovaných školou

Výsledky vzdělávání a výchovy škola zjišťuje prostřednictvím ústního zkoušení žáků, kontrolou a hodnocením žákovských prací a testy a písemnými pracemi po uzavření tématického celku. Ve třetím ročníku se uskutečňují výstupní testy sloužící ke srovnání se žáky spádové školy a výměně zkušeností mezi pedagogy. Důležité žákovské práce jednotlivé vyučující analyzují, přičemž se zaměřují na nejčastější chyby a jejich příčiny. Výsledky předkládají ředitelce školy, aby je mohla využít v dalším plánování. Standardizované testy školy nevyužívá.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Vzdělávání probíhá v souladu s realizovaným vzdělávacím programem a osnovy jsou plněny. Příprava vyučujících na výuku, dlouhodobá i krátkodobá, je na velmi dobré úrovni. Využívají dostupné pomůcky a samy se podílejí na jejich doplňování a obnovování. Didaktická technika použita nebyla. Ve výuce vyučující uplatňovaly vzhledem k výchovně-vzdělávacím cílům vhodné vyučovací metody. Organizace hodin odpovídala věkovým zvláštnostem žáků. Uplatňované formy práce byly ve většině sledovaných hodin pestré a účelné. Žáci měli dostatek možností relaxace a odpočinku v rámci hodin i o přestávkách na školním pozemku. Vyučující se věnovaly žákům individuálně. Vzájemné vztahy a komunikace byly výrazně pozitivní.

Kvalita vzdělávání a výchovy ve škole je hodnocena jako velmi dobrá s negativy v oblasti zabezpečení didaktickou technikou a jejího využívání a v oblasti podmínek pro výuku tělesné výchovy.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol je v souladu se zřizovací listinou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 15. ledna 2002 s účinností od 1. ledna 2003, č.j. 29 467/02-21
2. Zřizovací listina s účinností od 1. ledna 2003 vydaná Obecním úřadem Trnávka dne 26. září 2002 (bez uvedení č.j.)
3. Potvrzení ve funkci ředitelky Základní školy Trnávka vydané dne 4. října 2002 Obecním úřadem Trnávka
4. Plán práce školy na školní rok 2002ú2003 a z něj vycházející měsíční plány
5. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2002/2003

6. Tematické plány na školní rok 2002/2003
7. Inspekční zpráva z orientační inspekce v Základní škole Trnávka č.j. 144 036/99-011128 konané 27. ledna 1999
8. Podkladová předinspekční dokumentace
9. Rozvrhy hodin na školní rok 2002/2003
10. Organizační struktura školy
11. Učební plány školy
12. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků na školní rok 2002/2003
13. Vnitřní režim školy s platností od 28. srpna 2002
14. Provozní řád Základní školy Trnávka ze dne 3. ledna 2003
15. Koncepční záměry Základní školy v Trnávce pro období 2002-2006 ze dne 27. srpna 2002
16. Minimální program prevence sociálně patologických jevů na škole ze dne 2. září 2002
17. Organizace školního roku 2002/2003
18. Kriteria pro hodnocení pedagogických pracovníků
19. Řád školy ze dne 27. srpna 2002
20. Výroční zpráva o činnosti Základní školy Trnávka za školní rok 2001/2002
21. Vnitřní klasifikační řád ze dne 27. srpna 2002
22. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků navštěvujících školu ve školním roce 2002/2003
23. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2002/2003
24. Pedagogická dokumentace zdravotně postižených žáků
25. Kniha úrazů
26. Rozhodnutí o odkladech školní docházky
27. Personální dokumentace pedagogických a správních zaměstnanců

ZÁVĚR

Odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků není optimální, stejně tak jako věková skladba učitelského sboru. Situace je způsobena nedostatkem pracovníků s potřebnou odborností v místě a málo vyhovující dopravní dostupností. Je ale zřejmá snaha ředitelky zabezpečit pro své podřízené další vzdělávání a kontakty s okolními školami.

Materiálně-technické podmínky se postupně zlepšují, což se týká pomůcek, výpočetní techniky a z části didaktické techniky. Od poslední inspekce došlo i ke zlepšení pracovního prostředí pro žáky i učitele. Výrazná změna podmínek pro výuku tělesné výchovy není v současné době reálná. Přesto jsou ve škole vytvořeny dostatečné podmínky pro realizaci zvoleného vzdělávacího programu.

Vzdělávání a výchova ve sledované skupině předmětů probíhá podle schválených učebních dokumentů. Vyučující využívají rozmanité metody a formy práce, jejich práce není stereotypní. Žákům je dán dostatek prostoru k vlastní aktivitě a seberealizaci.

Škola si od poslední inspekce udržuje velmi dobrou úroveň ve všech oblastech výchovy a vzdělávání.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Crhonek

V Novém Jičíně dne 1. června 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Titul, jméno a příjmení	
Mgr. Ivana Vidličková

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Nelze hodnotit	—
Nebylo hodnoceno	—

Další adresáti inspekční zprávy

Následující tabulky se neodesílají, slouží pro interní potřebu ČŠI.

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Príslušný orgán státní správy: Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor školství, mládeže a sportu, ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava 2	02-06-2003	144 294/03-5177
Zřizovatel: Obec Trnávka, 742 58 Trnávka	02-06-2003	144 293/03-5177
Rada školy: není zřízena	-----	-----

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.

